

محمد رضا صالحی، استاندار خراسان شمالی تاکید کرد:

ضرورت افزایش سهم حوزه بیمه اجتماعی از منابع یارانه‌ها

عالی‌ترین مقام اجرایی بزرگترین استان نوار شمالی کشور معتقد است کارفرمایان، تولیدکنندگان و متولیان فضای کسب‌وکار با پرداخت حق بیمه کارگران، تمامی ریسک‌های مرتبط با دغدغه‌های نیروی انسانی خود در خصوص آینده و تأمین معیشت آنان در دوران نیاز، ضرورت و بازنشستگی را به نهادهای بیمه‌ای منتقل می‌کنند. به عقیده محمدرضا صالحی، وجود سازوکار بیمه اجتماعی باعث شده نیروهای مولد و فعال جامعه به دور از استرس‌های مربوط به حوادث، از کارافتادگی، بیماری، کهولت و ... به وظایف خود بپردازند و شرایط ارتقای کیفی واحدهای تولیدی خود را نیز فراهم کنند. همچنین استاندار خراسان شمالی معتقد است باید سازوکار و شرایطی ایجاد شود که منابع پرداخت نقدی یارانه‌ها به سمت پوشش بیمه اجتماعی شهروندانی برود که نمی‌توانند در پرداخت حق بیمه مشارکت داشته باشند. مشروح گفت‌وگوی خبرنگار ویژه‌نامه استانی آتیه‌نو با استاندار خراسان شمالی را در ادامه می‌خوانید.

■ برای شروع گفت‌وگو می‌خواستیم بدانیم به نظر شما مهمترین وظیفه و مأموریت سازمان تأمین اجتماعی به عنوان یک سازمان بیمه‌گر اجتماعی چیست؟

مهمترین وظیفه و کارکرد سازمان تأمین اجتماعی طبق قانون، تعمیم و گسترش پوشش بیمه‌ای مشمولان قانون کار و قانون تأمین اجتماعی و تمامی شهروندانی است که تحت پوشش هیچ یک از صندوق‌های بیمه‌ای کشور نیستند. در دنیای امروز یکی از مهمترین شاخص‌های تعیین میزان توسعه‌یافتگی جوامع مختلف، ضریب پوشش بیمه‌ای است. نهادهای بیمه‌ای و به‌ویژه سازمان تأمین اجتماعی که منابع مورد نیاز خود را بدون استفاده از بودجه عمومی دولت و با مدیریت سهم حق بیمه شرکای اجتماعی خود (کارفرمایان، بیمه‌شدگان و دولت) تأمین می‌کنند، در دوران پیری، بازنشستگی، از کارافتادگی، فوت، حوادث ناشی از کار و غیره از مشمولان خود حمایت می‌کنند و موجبات نشاط و شادابی را در دوران نیاز، بازنشستگی و فراغت از کار برای بیمه‌شدگان به ارمغان می‌آورند. بنابراین هر قدر بتوانیم سازوکار و شرایطی ایجاد کنیم که منابع یارانه‌ها را به سمت پوشش بیمه اجتماعی شهروندانی ببریم که نمی‌توانند در پرداخت حق بیمه مشارکت داشته باشند، بستر افزایش نفوذ ضریب بیمه‌ای در جامعه بیشتر فراهم خواهد شد و با این شیوه، دغدغه هزینه‌های دوران سالمندی اقشار مختلف مردم بدون استفاده از بودجه عمومی دولت که باید صرف عمران، آبادی و اشتغالزایی کشور شود، برطرف می‌شود.

■ تنوع کمی و سطح کیفی خدمات بیمه‌ای و درمانی سازمان تأمین اجتماعی در استان خراسان شمالی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

سازمان تأمین اجتماعی تنها نهاد بیمه‌ای کشور است که همزمان در دو بخش بیمه‌ای و درمانی فعالیت می‌کند. در بخش بیمه‌ای، تأمین اجتماعی بزرگ‌ترین، فعال‌ترین و اثربخش‌ترین صندوق بیمه‌ای است که بیش از ۵۰ درصد جمعیت کشور و در استان خراسان شمالی بیش از ۳۸ درصد جمعیت را تحت پوشش قرار داده است. بر اساس اعلام اداره کل تأمین اجتماعی استان، این سازمان بدون استفاده از منابع بودجه عمومی دولت در سال جاری، ماهیانه بیش از ۱۶ میلیارد تومان برای انواع مستمری‌ها پرداخت کرده که با احتساب هزینه تعهدات کوتاه‌مدت، هزینه تعهدات قانونی این سازمان در ماه به ۱۸ میلیارد تومان می‌رسد. در بخش درمان نیز تأمین اجتماعی بزرگ‌ترین و اولین خریدار خدمات درمانی از مراکز دانشگاه علوم پزشکی و سایر مراکز درمانی دولتی و خصوصی و دومین تولیدکننده خدمات درمانی در استان است.

بررسی عملکرد سازمان تأمین اجتماعی در استان و در سنوات گذشته، با در نظر داشتن شرایط نامناسب محیط کسب‌وکار و در نظر گرفتن این موضوع که در حال حاضر اکثر کارگاه‌های بزرگ استان مانند شهرداری‌ها در پرداخت حق بیمه قانونی کارکنان خود به سازمان

تأمین اجتماعی تاخیرهای طولانی دارند، نشان می‌دهد اداره کل تأمین اجتماعی استان خراسان شمالی توانسته است با وجود این مشکلات، منابع مورد نیاز را برای ارائه تعهدات قانونی، تأمین و تمامی خدمات به‌ویژه حقوق مستمری‌بگیران را بدون وقفه پرداخت کند که موجبات رضایت این قشر را فراهم آورده است.

■ از رضایتمندی مستمری‌بگیران سخن گفتید. وضعیت رضایتمندی بیمه‌شدگان و کارفرمایان از خدمات بیمه‌ای و درمانی تأمین اجتماعی در استان چگونه است؟

با توجه به اینکه بخش اعظم منابع تأمین اجتماعی از طریق حق بیمه پرداختی کارفرمایان تأمین می‌شود و کارفرمایان به دلیل شرایط اقتصادی کشور گاهی دچار بحران و کمبود نقدینگی شده‌اند، متأسفانه بسیاری از کارفرمایان نه تنها در پرداخت حق بیمه، بلکه در پرداخت حقوق کارگران خود نیز با مشکل مواجه هستند. سازمان تأمین اجتماعی در چنین شرایطی با انجام تعهدات قانونی خود موجبات اعتماد نیروی کار و کارفرمایان را فراهم می‌آورد و این فرایند باعث شده که نیروی کار و کارفرمایان، بدون دغدغه به تولید بپردازند.

■ اما مستحضر هستید که سازمان تأمین اجتماعی برای انجام به‌موقع و مطلوب وظایف و مأموریت‌های خود نیازمند تجهیز منابع است. با توجه به شرایط کارفرمایان و بدهی‌های بیمه‌ای آنان و نیز با در نظر داشتن بدهی‌های بیمه‌ای نهاد دولت، به نظر شما این وضعیت تا چه زمانی قابل استمرار خواهد بود؟

به هر حال این نگرانی وجود دارد که روزی برسد که سازمان تأمین اجتماعی هم نتواند منابع مورد نیاز برای ارائه خدمات را تأمین کند.

درست است که منابع سازمان تأمین اجتماعی از طریق مشارکت شرکای اجتماعی این سازمان تأمین می‌شود، اما در حال حاضر با توجه به شرایط نامساعد حاکم بر فضای کسب‌وکار، کارفرمایان که عمده تأمین‌کنندگان منابع تأمین اجتماعی هستند در پرداخت‌ها به این سازمان با مشکل مواجه شده‌اند، به طوری که در حال حاضر در استان مطالبات قطعی و برآوردی تأمین اجتماعی از کارفرمایان و تولیدکنندگان بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان است و به‌رغم اجرای قانون بخشودگی جرایم از سال ۹۵، گاهی از مشکلات گشوده نشده است. به عنوان نمونه، در حال حاضر شهرداری بجنورد باید بدهی سنگینی بابت حق بیمه کارکنان خود به تأمین اجتماعی بپردازد اما به علت مشکلات مالی، از این پرداخت ناتوان است. با توجه به این شرایط و اهمیت خدمات تأمین اجتماعی در ایجاد امنیت اجتماعی و حفظ کرامت و جایگاه انسانی مستمری‌بگیران، بازنشستگان و بیمه‌شدگان، ضرورت دارد مشکلات مالی تأمین اجتماعی که به طور مستقیم متاثر از اوضاع اقتصادی کشور است، به طور

ویژه مورد توجه مسئولان قرار گیرد که البته اقدامی ارزشمند در این خصوص در برنامه ششم توسعه دیده شده است. از طرف دیگر لازم است با مطالعه و بررسی تخصصی، تمامی تعهدات خارج از مأموریت‌های قانونی سازمان تأمین اجتماعی که در سنوات گذشته با دید حمایتی بر دوش این سازمان گذاشته شده‌اند، زمینه برای اصلاح و بازنگری در این تعهدات فراهم شود. در بخش سرمایه‌گذاری نیز لازم است با بهره‌گیری از کارشناسان متخصص در حوزه‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری، سرمایه‌های سازمان به سمتی هدایت شود که قابلیت نقدپذیری بیشتری داشته باشد.

■ چالش‌های عمده اقتصادی و اجتماعی استان خراسان شمالی کدامند؟

استان خراسان شمالی از لحاظ جغرافیایی در تقسیمات کشوری از ۱۵ استان کشور بزرگتر و وسعت پوشش جغرافیایی این استان بیش از ۲۷ هزار کیلومتر است. جمعیت استان بر اساس آخرین سرشماری تقریباً بیش از ۸۶۰ هزار نفر برآورد شده و از نظر وضعیت اشتغال نیز بیشترین سهم اشتغال استان، مربوط به بخش کشاورزی با ۴۰ درصد اشتغال است. بخش خدمات با ۳۶ درصد و بخش صنعت با ۲۴ درصد در رتبه‌های بعدی هستند. نرخ بیکاری استان نیز در حال حاضر ۱۱٫۲ درصد است. با توجه به ضریب اشتغال استان که باعث شده سرانه درآمد خانوار استان پایین باشد و در حوزه فضای کسب‌وکار نیز سهم سود صاحبان سرمایه کم است، صاحبان سرمایه انگیزه کافی برای سرمایه‌گذاری در استان ندارند و مجموع این شرایط باعث شده ضریب اشتغال استان، نرخ بیکاری و ضریب پوشش بیمه‌ای در مقایسه با استاندارد کشوری در سطح پایین‌تری قرار گیرد. با توجه به این شرایط در ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان، تاکید داریم که تحت هیچ شرایطی نباید واحدهای صنعتی و کارگاه‌های تولیدی استان تعطیل شوند و ادامه بقا و حیات واحدهای اشتغالزای اولویت استان است.

البته در استان خراسان شمالی پروژه‌هایی مانند اجرای فاز دوم پتروشیمی شهرستان بجنورد که کلنگ آن در سفر ریاست محترم جمهور به زمین زده شد، قابلیت مشارکت از طرف سرمایه‌گذاران و از جمله سازمان تأمین اجتماعی را دارد. همچنین با توجه به نزدیکی این استان به کشور ترکمنستان، پتانسیل کسب درآمد از طریق ارتقای امکانات جذب توریسم سلامت وجود دارد و سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند با گسترش خدمات درمانی خود و استفاده از ظرفیت‌های حمل‌ونقل و هتلداری استان، به توسعه استان و کسب درآمد بیشتر اقدام کند.

ادامه در صفحه ۴

هر قدر بتوانیم شرایطی ایجاد کنیم که منابع یارانه‌ها را به سمت پوشش بیمه اجتماعی شهروندانی ببریم که نمی‌توانند در پرداخت حق بیمه مشارکت داشته باشند، بستر افزایش نفوذ ضریب بیمه‌ای در جامعه بیشتر فراهم خواهد شد

